

Vi har en sammenlagtvinner av Fotonøtta 2016! Ekstrarunder på vår nettside var som vanlig nødvendig for å kåre en vinner, men i konkurranse med tre andre gikk Andreas Gullberg seirende ut. Fotonøtta tilbyr denne gang blanke ark – vi er i starten av en ny sesong og alle har samme utgangspunkt. Kanskje det er din tur i år? Stadig flere deltar for øvrig i konkurransen – hele 130 deltakere i 2016 er bra!

Konkurransereglene

1. I Vår Fuglefauna vil det bli presentert to fuglebilder der artenes identitet ikke er oppgitt. Dersom du på grunnlag av bildet mener å kunne identifisere arten, kan du oppnå en viss poengsum pr. bilde. Artene skal være påtruffet i Vest-Palearktis.

2. Du kan sende inn besvarelse på begge bildene, men kun ett forslag pr. bilde! For hvert riktig svar oppnår du den poengsum som er angitt. Fra og med 2012-årgangen har vi fjernet den gamle regelen om minuspoeng ved feil svar.

3. Besvarelsene for hver gang må være innsendt til Vår Fuglefaunas redaksjon innen angitt tidsfrist. I hvert hefte kommer nye spørsmål, sammen med svarene på forrige rundes bilder og navn på vinner.

4. Bildene i hvert hefte utgjør en egen konkurranseomgang, der premien er et gavekort på kr. 350,- fra Natur og Fritid AS. Premien tilfaller den som har flest poeng i runden. Dersom flere innsendere har like poengsummer foretas trekning blant disse.

5. Sender du inn besvarelser fra flere runder, vil poengsummene dine bli lagt sammen ved årets utgang. Den som har flest poeng totalt, vinner hovedpremien – som er en kostbar Swarovski kvalitetskikkert velegnet til fuglekikking! Dersom flere innsendere skulle stå med lik poengsum til slutt, vil det bli ekstrarunder med bilder på internett for de involverte helt til en vinner kan kåres.

6. Konkurransen er åpen for alle medlemmer av NOF, med unntak av dem som av ulike årsaker er kjent med svarene på forhånd. Redaktørens vurdering av hvem dette måtte gjelde er eneveldig. Redaktøren og fotografen av det aktuelle bilde er konkurransens jury i tvilstilfeller.

Slik gjør du

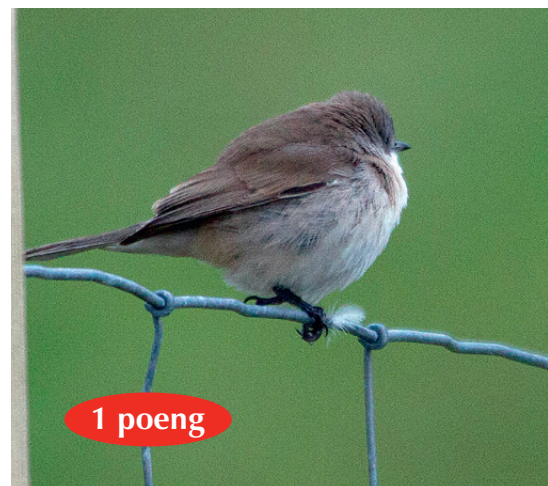
Konkurransen går ut på å artsbestemme fuglene på de to bildene. Svarene ser du i neste nummer, og dine svar må sendes til oss innen **1. mai 2017** på e-post til vf@birdlife.no. Her er oppsummeringen av forrige runde:

1 poeng: Dyktige ornitologer kan raskt gjenkjenne fugler, selv de man bare ser i ugunstige vinkler før de forsvinner i løpet av sekunder. Bevissthet om arters trekktider og utbredelse, habitatvalg, oppførsel (f. eks. fluktmønster) og lyd er nyttig. Å ha forhåndskunnskap om hvilke generelle og spesifikke kriterier man skal se etter hjelper alltid. Spesielt når man står ovenfor en såkalt «buskspurv».

Bildet viser:

- En fugl med kraftig kropp, men med forholdsvis lange vinger og stjer
- Rundt hode
- Lengdestriper på rygg
- Brun overgump, kun marginalt lysere enn rygg
- Dekkere og tertierer med mørkt fyll med varmt rødbrune kanter
- Lys buk
- Mørk stjer, ytre stjertfær med mye hvitt
- Gråbrune, lyse bein

En stor majoritet (39) avga **sivspurv** *Emberiza schoeniclus* som svar. De svarte fjærene med brede rødbrune kanter avslører arten. I flukt kommer også de hvite ytre stjertfærene godt frem, en karakter sivspurven har til felles med bl.a. flere av piplerkene. På litt avstand kan det derfor oftest være mest utfordrende å bedømme om det er sivspurven eller den vanlige heipiplerka *Anthus pratensis* man har flyvende foran seg. Lydytringer er da ofte avgjørende. Kun én (1) deltaker hadde foreslått heipiplerke, mens tre (3) foreslo trepiplerke *A. trivialis*. En god karakter for å utelukke disse to artene er tertierene, som kun har smale, lyse kanter – bredest hos heipiplerka. Var det sivspurvens korte, krumme bakklo som fikk flere deltakere til å foreslå trepiplerke fremfor heipiplerke? Trepiplerke har en slik bakklo, i motsetning til heipiplerkas lange, svakt bøyde bakklo. Sanglerke *Alauda arvensis* (2) har hvit kant på stjer skapt av hvite

ytre stjertfær, men husk på at sanglerka har hvit bakkant på vingen, mest tydelig på arm. Gråspurv *Passer domesticus* (2) og pilfink *P. montanus* (2) har stjer uten hvitt innslag. Gulspurv *Emberiza citrinella* (1) har iøynefallende rødbrun overgump. Sivspurv, Røstlandet, Røst, oktober 2016. Foto: Martin Eggen.

3 poeng: Det er ikke ofte man ser hvilende rovfugler. Hos en del arter, først og fremst falker og kjerrhauker, finner man sentrale bestemmelseskriterier i hoderegionen. Sovende fugler med deler av hode skjult kan være vanskeligere å artsbestemme riktig.

Din tur i år?

I år kan vi på nytt presentere kikkerten Swarovski CL Companion 8x30 som premie til sammenlagtvinneren i Fotonøtta! Det er Swarovski Nordic AB som raust støtter oss med denne kvalitetskikkerten i premie.

Natur & Fritid deler ut et gavekort på kr. 350,- til en av dem som oppnår flest poeng pr. omgang.

Bildet viser:

- En fugl med blygrå overside, fjær med lysebrune bremmer
- Beige underside med mørkere ankerformede tegninger
- Tynnere lengdestreker på nedre flanker
- Hode blygrått, men med beige isse
- Lange vinger, stikkende ut på venstre side av stein
- Gule tær med svarte klør

Lerkefalk *Falco subbuteo* var riktig svar, noe 30 deltakere foreslo. Lerkefalkens hvite kinn med en glipe som går opp i nakkeregionen bak øredekkerne har den til felles med (ung) sotfalk *F. concolor* og afterfalk *F. vespertinus*, men kan være en god karakter å merke seg mot vandrefalk *F. peregrinus*. Vandrefalk er en reell forvekslingsart, til tross for lerkefalkens beskjedne størrelse. Tegninger kan tilsynelatende skifte struktur avhengig

av avstand – vår fugl viser ikke tydelige avsatte lengdestreker på undersiden, slik vi forbinder med lerkefalk. Mange så at dette var en liten falk, og 11 deltakere foreslo dvergfalk *F. columbarius*. Dvergfalken er en «grå» falk, der hunnene og ungfuglene har tegninger på undersiden nokså lik den avbildede fuglen. Som regel vil oversiden likevel være mer brunlig og mer ensfarget. Dvergfalken er dessuten en fugl med betydelig kortere vinger enn lerkefalken. Jaktfalken *F. rusticolus* (4) har sjeldent lys isse, og oversiden er mer fint tegnet – kantene rundt dekkene er tynne og går rundt hele fjærene. Dette skaper et fint mønster på nært hold hos unge

fugler. Unge vandrefalker (1) er lengdeflekket på undersiden, som regel med mer fremtredende lys bunn. Oversiden er, som hos jaktfalken, oftest mer finmønstret. Spurvehauk *Accipiter nisus* (1) er tverrvartet på undersiden, et trekk den har til felles med haukugle *Surnia ulula* (1) og gjøk *Cuculus canorus* (1). Lerkefalk, 1K, Ramberg, Flakstad, september 2016. Foto: Martin Eggen.

Av 25 deltakere som svarte rett på begge nøtter, ble **Ola Nordsteien, Bø i Telemark** trukket ut som vinner. Han får tilsendt et gavekort fra Natur og Fritid AS.

Martin Eggen

Resultater Fotonøtta 2016

Her er en oversikt over de beste av 130 deltakere i Fotonøtta for år 2016. Det var 90 deltakere i 2015. Poengsum/antall runder er oppgitt i høyre kolonne.

1. Andreas Gullberg, Østerås	16/4
1. Fredrik Schevig, Trondheim	16/4
1. Eivind H. Sørensen, Kårvåg	16/4
1. Ola Nordsteien, Bø i Telemark	16/4
5. Myrto Pyrli, Skjetten	15/4
6. Jostein Myromslien, Gvarv	14/4
7. Øyvind Aas, Trondheim	13/4
7. Thorstein Holtskog, Haugesund	13/4
7. Per Erik Iversen, Halden	13/4
7. Geir Klaveness, Oslo	13/4
7. Aleksander Landsverk, Akkerhaugen	13/4
7. Elias Landsverk, Akkerhaugen	13/4
7. Isak Landsverk, Akkerhaugen	13/4
7. Jan Landsverk, Akkerhaugen	13/4
7. Stian Landsverk, Akkerhaugen	13/4
7. Kåre Olsen, Borhaug	13/4
7. Marianne Reinjfell, Mosjøen	13/4
7. Simon Rix, Oslo	13/4
7. Ståle Jan Sætre, Lauvstad	13/4

Forrige rundes fugler

